

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/19/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8820202148
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8820202148.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a členov senátu JUDr. Viery Kandrikovej a JUDr. Michala Boroňa v právnej veci žalobcu A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. X. XXXX XX/XX, XXX XX D. E. F., právne zastúpený G. H. I., advokátka, J. XXXX, XXX XX J. proti žalovanému Ľubomír Chovanec LCH Záložňa, IČO: 33 275 980, Staničná 642, 093 01 Vranov nad Topľou, zastúpený: G. H. K., advokát, H. X, XXX XX A., o náhradu škody s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 4C/6/2020 – 71 zo dňa 20.12.2022, jednohlasne takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok.

II. P r i z n á v a žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k žalovanému v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté osobitným rozhodnutím po právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol nasledovne:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 17 300,- eur s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 17 300,- eur od 09. 11. 2018 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti úrokov z omeškania od 21. 08. 2018 do 08. 11. 2018, žalobu z a m i e t a.

III. Žalobca m á voči žalovanému n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorého rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 101, § 107 ods. 1 O.z., § 227 ods. 1, 2 CSP, § 29 zákona č. 305/2013 Z.z., § 588, § 517 ods. 2 O.z., a § 3 Nariadenia vlády 87/1995 Z.z. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že sa zaoberal predovšetkým vznesenou námietkou premlčania, ktorú žalovaný vzniesol a vyjadril v písomnom podaní k podanej žalobe. Súd prvej inštancie poukázal na zákon o e-govermente konkrétne § 30 zákona č. 305/2013 Z.z., a vyporiadal sa s otázkou elektronického dokumentu a momentu, kedy elektronický dokument je odoslaný odosielateľom a doručený prijímateľovi. Z tohto dôvodu je nutné konštatovať, že prijímateľ potvrdzuje elektronickú doručku prostredníctvom funkcie určenej na tento účel. Elektronická doručka sa zasiela do elektronickej schránky odosielateľa, príslušnej elektronickej úradnej správy, ktorej doručenie elektronickej doručky potvrdzuje, a to aj táto schránka nie je aktivovaná, to neplatí, ak odosielateľ nie je známy, alebo ak nemá zriadenú elektronickej schránku. Orgán verejnej moci je povinný elektronicke doručované elektronickej úradnej správy prijímať každodenne. Z tohto dôvodu sa začalo vyporiadať aj s otázkou plynutia premlčacej lehoty, z pohľadu subjektívnej premlčacej lehoty, a z pohľadu objektívnej premlčacej lehoty. Konštatoval, že subjektívna premlčacia lehota je normovaná

zriedka v právnych predpisoch, a týka sa v Občianskom zákonníku dvoch inštitútov, a to je inštitút práva na náhradu škody (§ 106 O.z.), a inštitút práva na vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 107 O.z.). V oboch prípadoch sa však nevyužívajú len výlučne subjektívne premlčacie lehoty, ale ide o kombináciu subjektívnej a objektívnej premlčacej lehoty. Okamih, v ktorom mohol oprávnený subjekt uplatniť právo po prvýkrát sa zásadne definuje momentom nadobudnutia subjektívnej vedomosti oprávnenej osoby, a od tohto okamihu začína plynúť dvojročná premlčacia lehota na uplatnenie práva na súde. Táto subjektívna premlčacia lehota však plynie v rámci lehoty objektívnej, ustanovenej na dobu 3 roky, a v tejto súvislosti poukázal na Komentár k Občianskemu zákonníku I., vydavateľstva C. H. Beck, ročník 2019, str. 1754, autorov Števček a kolektív. Citoval rozhodnutie Ústavného súdu SR sp.zn. II.ÚS 481/2012 týkajúce sa momentu právoplatnosti a vykonateľnosti súdneho rozhodnutia. Na základe týchto skutočností dospel k jednoznačnému záveru, že, cit.:

„momentom, kedy na strane žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie bola právoplatnosť V. výroku rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 4C 113/2010 zo dňa 30.03.2017 a na neho nadväzujúceho I. výroku rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 2Co 40/2018 zo dňa 11.07.2018, ktorým V. výrok potvrdil. Okresný súd Vranov nad Topľou V. výrokom rozsudku č. k. 4C 113/2010 zo dňa 30.03.2017 vyslovil, že nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom kúpnej zmluvy medzi žalobcom a žalovaným, patria do dedičstva po poručiťke L. H. J. a Krajský súd v Prešove I. výrokom rozsudku č. k. 2Co 40/2018 zo dňa 11.07.2018 tento V. výrok potvrdil. Rozsudok Krajského súdu v Prešove voči ktorému nie je prípustné odvolanie bol doručený právnomu zástupcovi žalobcu dňa 16.08.2018, právnomu zástupcovi žalovaného v 1 rade dňa 20.08.2018 a žalovanému v 2. rade dňa 17.08.2018. Ako poslednému bol rozsudok doručený právnomu zástupcovi žalovaného v 1. rade, a to dňa 20.08.2018. Týmto dňom teda rozsudok nadobudol právoplatnosť a tým aj vykonateľnosť, keďže sa jednalo o určovací žalobu. Objektívna 3 ročná, resp. 10 ročná premlčacia lehota teda začala plynúť od nasledujúceho dňa, t.j. od 21.08.2018, a teda aj subjektívna dvojročná premlčacia lehota mohla začať plynúť až v rámci objektívnej lehoty bez ohľadu na skutočnosť kedy bol rozsudok žalovanému v 2 rade (žalobcovi v tomto konaní) doručený. Dvojročná subjektívna lehota teda uplynula dňa 20.08.2020 - to nakoniec uznal na pojednávaní dňa 02.12.2022 aj žalovaný. Posledným dňom na uplatnenie nároku zo strany žalobcu, aby nedošlo k premlčaniu bol deň 20.08.2020. Z vykonaného dokazovania ďalej vyplynulo, že žaloba bola podaná elektronicky, pričom za dátum doručenia sa považuje 20.08.2020, čo vyplýva z elektronickej doručky, podľa ktorej správa bola úspešne doručená dňa 20.08.2020 o 19.15 hod. Hmotnoprávna lehota je zachovaná vtedy, ak bol úkon v posledný deň lehoty doručený adresátovi, čo v tomto prípade vyplýva z elektronickej doručky. Súd sa teda nestotožňuje s tvrdením žalovaného, že žaloba bola doručená súdu až 21.08.2020. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že žaloba nie je premlčaná.“

3. Keďže medzi stranami sporu nebolo sporné, že bola uzavretá kúpna zmluva na nehnuteľnosti, za ktoré žalobca zaplatil kúpnu cenu za tieto. Súd prvej inštancie vychádzal zo spisu Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 4C/113/2010, z ktorého vyplynulo, že nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom kúpy žalobcu od žalovaného v tomto súdnom konaní bolo určené, že vlastníčka bola nebohá L. H. J., a že tieto nehnuteľnosti patria do dedičstva po nebohej poručiťke. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 20.08.2018. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že na strane žalovaného týmto momentom vzniklo bezdôvodné obohatenie, týkajúce sa zaplatenej kúpnej ceny žalobcom, a práve právoplatnosťou tohto rozsudku začala plynúť lehota na podanie žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia. Z tohto vyplynulo, že žaloba bola podaná načas, nárok žalobcu nebol premlčaný, a preto mu ho v celom rozsahu priznal. Pokiaľ išlo o úrok z omeškania, priznal rovnako žalobcovi nárok na úrok z omeškania s tým, že tento úrok, priznal od 09.11.2018 do zaplattenia. Považoval úsek nároku žalobcu od 21.08.2018 do 08.11.2018 ako úrok z omeškania za premlčaný, vzhľadom na to, kedy bola podaná žaloba, a z týchto dôvodov v tejto časti žalobu zamietol.

4. Výrok o trovách konania rozhodol podľa § 251 a § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP, zobral do úvahy výsledok sporu a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, teda v rozsahu 100% voči žalovanému.

5. Proti rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal žalovaný, ktorý podal odvolanie voči výrokom I. a III. napadnutého rozsudku, a odôvodnil ho ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP. Mal za to, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, a vec aj nesprávne právne posúdil. Žalovaný naďalej trval na tom, že z obsahu spisu, ktorý je predmetom tejto žaloby vyplýva, že žaloba bola doručená dňa 21.08.2020 o 7:38:29 hod. Z uvedeného dôvodu táto skutočnosť bola nesprávne

skutkovo vymedzená súdom prvej inštancie a tým pádom bola aj nesprávne právne posúdená, keďže trvá na tom, že bola žaloba podaná po uplynutí dvojiročnej subjektívnej premlčacej lehoty. Ďalej žalovaný sa domnieva, že či už subjektívna, alebo objektívna, či už trojiročná alebo desaťročná premlčacia lehota začala plynúť žalobcovi zaplatením kúpnej ceny, čo sa stalo ešte 26.02.2010, a tak uplynula lehota trojiročná 26.02.2013, a desaťročná 26.02.2020. Preto trvá na tom, že nárok bol premlčaný, a keďže mal vedomosť žalobca aj o výške bezdôvodného obohatenia, a aj o subjekte ktorý sa bezdôvodne obohatil. Záverom uvádza žalovaný, že námietka premlčania bola vznesená dôvodne a žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobu vo zvyšnej časti zamietne, a prizná nárok na náhradu trov celého konania práve žalovanej strane.

6. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

7. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací podľa § 34 CSP prejednal rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 378, § 379 a § 380 CSP, a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné. Súd prvej inštancie dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, a nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

8. Podľa § 101 zákona číslo 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej „OZ“) pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojiročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

9. Podľa § 107, ods. 1, 2 OZ právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

10. Podľa § 588 OZ z kúpnej zmluvy vznikne predávajúcemu povinnosť predmet kúpy kupujúcemu odovzdať a kupujúcemu povinnosť predmet kúpy prevziať a zaplatiť zaň predávajúcemu dohodnutú cenu.

11. Žalobca so žalovaným dňa 24.02.2010 uzatvoril Kúpnu zmluvu, ktorej predmetom bol prevod vlastníckych práv k nehnuteľnosti zapísanej na liste vlastníctva č. XX v katastrálnom území J., obec Hencovce, okres D. E. F., parcela K. XXX/X - zastavané plochy a nádvorcia o výmere XXX m², parcela K. XXX/X - záhrady o výmere XXX m² a rodinný dom súpisné číslo XXXX postavený na parcele č. XXX/X, kúpna cena uvedená v kúpnej zmluve bola 17.300,- eur. Žalovaný nadobudol predmetnú nehnuteľnosť na základe zmluvy o zabezpečovacom prevode práva zo dňa 22.02.2007, so splatením pôžičky dňa 22.06.2007, č. sp. D. XXX/XXXX - XX/XX, uzatvorenú s L. H. J., ktorá podala žalobu vedenú na Okresnom súde vo Vranove nad Topľou pod sp. zn.: 4C/113/2010 o určenie neplatnosti právneho úkonu, o neplatnosť zmlúv a o určenie nehnuteľností patriacich do dedičstva. Okresný súd Vranov nad Topľou rozsudkom zo dňa 30.03.2017 sp. zn.: 4C/113/2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu zo dňa 11.07.2018 sp. zn.: XXX/XX/XXXX rozhodol, že zmluva o pôžičke zo dňa 23.02.2007 vo výške 400 000,- Sk je neplatná a že nehnuteľnosti zapísané na LV č. XX pre k. ú. J., obec J., M. D. E. F., parcela K. XXX/X - zastavané plochy a nádvorcia o výmere 823 m², parcela K. XXX/X - záhrady o výmere 531 m² a rodinný dom súpisné číslo XXXX postavený na parcele č. XXX/X patria do dedičstva L. H. J., nar. XX.XX.XXXX, zomrelej dňa 14.09.2015. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 20.08.2018. Žalobca zaplatil žalovanému kúpnu cenu vo výške 17 300,- eur, avšak rozsudkom, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20.8.2018, bolo určené, že vyššie špecifikovaný predmet kúpnej zmluvy patrí do dedičstva po L. H. J., preto na strane žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie, ktoré žalobca žiada vrátiť.

12. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k jednoznačnému záveru, že momentom, kedy na strane žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie bola právoplatnosť V. výroku rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 4C 113/2010 zo dňa 30.03.2017 a na neho nadväzujúceho I. výroku rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. XXX XX/XXXX zo dňa 11.07.2018, ktorým V. výrok potvrdil. Okresný súd Vranov nad Topľou V. výrokom rozsudku č. k. 4C 113/2010 zo dňa 30.03.2017 vyslovil, že nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom kúpnej zmluvy medzi žalobcom a žalovaným, patria do dedičstva po poručiiteľke L. H. J. a Krajský súd v Prešove I. výrokom rozsudku č. k. XXX XX/XXXX zo dňa 11.07.2018 tento V. výrok potvrdil. Rozsudok Krajského súdu v Prešove voči ktorému nie je prípustné odvolanie bol doručený právnenmu zástupcovi žalobcu dňa 16.08.2018, právnenmu zástupcovi žalovaného v 1 rade

dňa 20.08.2018 a žalovanému v 2. rade dňa 17.08.2018. Ako poslednému bol rozsudok doručený právnomu zástupcovi žalovaného v 1. rade, a to dňa 20.08.2018. Týmto dňom teda rozsudok nadobudol právoplatnosť a tým aj vykonateľnosť, keďže sa jednalo o určovaciu žalobu. Objektívna 3 ročná, resp. 10 ročná premlčacia lehota teda začala plynúť od nasledujúceho dňa, t.j. od 21.08.2018, a teda aj subjektívna dvojiročná premlčacia lehota mohla začať plynúť až vrámci objektívnej lehoty bez ohľadu na skutočnosť kedy bol rozsudok žalovanému v 2 rade (žalobcovi v tomto konaní) doručený. Dvojiročná subjektívna lehota teda uplynula dňa 20.08.2020 - to nakoniec uznal na pojednávaní dňa 02.12.2022 aj žalovaný. Posledným dňom na uplatnenie nároku zo strany žalobcu, aby nedošlo k premlčaniu bol deň 20.08.2020. Z vykonaného dokazovania ďalej vyplynulo, že žaloba bola podaná elektronicky, pričom za dátum doručenia sa považuje 20.08.2020, čo vyplýva z elektronickej doručky, podľa ktorej správa bola úspešne doručená dňa 20.08.2020 o 19.15 hod. Hmotnoprávna lehota je zachovaná vtedy, ak bol úkon v posledný deň lehoty doručený adresátovi, čo v tomto prípade vyplýva z elektronickej doručky. Súd sa teda nestotožňuje s tvrdením žalovaného, že žaloba bola doručená súdu až 21.08.2020. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že žaloba nie je premlčaná.

13. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd prejednáva vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadom akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený, ale aj povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

14. Odvolací súd v konaní relevantne posudzuje konkrétne dôvody uvádzané v odvolaní, a to či bol zistený skutkový stav správne a úplne a či sa aplikovali správne príslušne právne predpisy, pričom v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument, ale na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd SR II. ÚS/78/2005). To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Zodpovedané majú byť len tie otázky, ktoré majú pre vec zásadný význam, prípadne dostatočne objasnený skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu, uvádzaných účastníkmi konania (Ruiz Toria c. Španielsko z 09.12.1994, séria A č. 303-A, str. 12, § 29). Ústavný súd SR vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné vyjadriť sa k ostatným dôvodom odvolania, nakoľko tieto pre rozhodnutie vo veci samej boli bez významu.

15. Podstatou odvolacích námietok žalovaného bola nesprávne posúdenie vznesenej námietky premlčania, ktorá vyplýva z neskoro podanej žaloby na súde prvej inštancie a začiatok počítania plynutia premlčacej lehoty, teda moment, od ktorého žalobca mohol žiadať vydanie bezdôvodného obohatenia od žalovaného.

16. Vo vzťahu k dátumu, teda časového údaja, kedy bola žaloba podaná na súde prvej inštancie, podľa názoru odvolacieho súdu nemožno vychádzať z Okresného súdu vo Vranove nad Topľou na č.l. 1 . Dátum 21.08.2020 je uvedený pod vykonanou lustráciou súdu s vyznačením : NEPREDCHÁDZA, čo je legitímny postup príslušného súdu pri prvom kroku, po podaní žaloby, kedy sa zisťuje, či na súde nepredchádza podanie žaloby medzi totožnými stranami sporu v rovnakej právnej veci (vplýva na posúdenie litispedencie resp. res iudicatu)

17. Pri doručovaní písomností podľa zákona o e-Governmente orgánom verejnej moci (vrátane obcí) platí, že tieto subjekty sú povinné prijímať elektronické podania každý deň, a teda aj potvrdzovať elektronické doručky, k čomu dochádza automaticky. Zákon tu nerozlišuje medzi doručením do vlastných rúk a bežným doručením. Pri doručovaní sa neberie do úvahy povaha predmetu konania v tom zmysle, či orgán verejnej moci uplatňoval v posudzovanom právnom vzťahu svoje vrchnostenské oprávnenie, teda či je v pozícii subjektu verejnoprávneho alebo súkromnoprávneho vzťahu. Zákomom o e-Governmente upravená modifikácia základného práva na rovnosť účastníkov (napr. neposkytnutie „výhody úložnej lehoty“) vychádza pri orgánoch verejnej moci z predpokladu, že u nich existujú

funkčné elektronické podateľne vybavené zodpovednými osobami vybavujúcimi agendu došlej pošty.. (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. IV. ÚS 589/2020 z 18. novembra 2020).

18. Vecne správne súd prvej inštancie posúdil, že žalobca podal žalobu prostredníctvom elektronickej pošty a vychádzal z ustanovení zákona o e- Governmente (body 18 a 19 rozsudku súdu prvej inštancie). Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie konštatuje, že žalobca podal žalobu elektronickou poštou prostredníctvom svojej právnej zástupkyne dňa 20.08.2020, čo vyplýva z č. I. X súdneho spisu – elektronickej doručky zo dňa 20.08.2020 a ďalšej listiny na č. I. X a X súdneho spisu. Preto možno jednoznačne konštatovať, že žaloba žalobcu bola podaná dňa 20.08.2020.

19. V odvolaní ďalej žalovaný uvádza, že subjektívna premlčacia lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia žalobcovi začala plynúť momentom uzatvorenia kúpnej zmluvy a zaplatenia kúpnej ceny.

20. Ustanovenie § 107 ods. 1 OZ upravuje začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby a súčasne určuje dĺžku tejto premlčacej doby v trvaní dvoch rokov. Pre začiatok jej plynutia je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o: vzniku bezdôvodného obohatenia na jeho úkor a subjekte, ktorý sa bezdôvodne obohatil. Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t. j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. To, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako takýto nárok, vyplývajúci z týchto skutkových okolností, možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné (Rozsudok NS SR, sp. zn. 1 Cdo 67/2011).

21. Pri posudzovaní posudzovaní začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby podľa § 107 ods. 1 OZ je potrebné vychádzať z preukázanej, skutočnej, nie teda len predpokladanej vedomosti oprávneného o tom, že na jeho úkor došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal; ustanovenie § 107 ods. 1 OZ nemá touto vedomosťou na mysli znalosť právnej kvalifikácie, ale iba skutkových okolností, z ktorých možno vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie (Rozsudky NS ČR z 15. 6. 2010, sp. zn. 21 Cdo 3433/2008 a 21 Cdo 3434/2008).

22. Za rozhodujúci pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby pre uplatnenie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia v zmysle § 107 ods. 1 OZ treba považovať deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal; nie je pritom rozhodujúce, že oprávnený mal možnosť dozvedieť sa potrebné skutočnosti už skôr (Rozsudok NS SR, sp. zn. 3 Cdo 145/2004). Inak povedané, pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje skutočná (preukázaná), nielen predpokladaná vedomosť oprávneného.

23. Možno súhlasiť so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca až právoplatným rozsudkom Okresného súdu vo Vranove nad Topľou č.k. 4C/113/2010 – 265 – zo dňa 30.03.2017, ktorý právoplatnosť nadobudol dňa 20.08.2018, keďže sa žalovaný proti tomuto rozsudku odvolal, s definitívnou platnosťou dozvedel o neplatných právnych úkonoch uzavretých medzi žalovaným a L. H. J. (pôvodnej vlastníčky rodinného domu s prísl.). V tomto konaní bolo medzi iným určené, že kúpna zmluva, ktorou nadobudol žalobca od žalovaného dňa 24.02.2010 je neplatná a nehnuteľnosti patria do dedičstva po neb. L. H. J.. Navyiac v priebehu konania medzi žalovaným a neb. L. H. J., na podnet pôvodnej vlastníčky prebiehalo trestné konanie, ktoré vyústilo v uznanie žalovaného vinným z prečinu podvodu (č. I. XXX).

24. V prípade bezdôvodného obohatenia získaného plnením z neplatného právneho úkonu je pre začiatok plynutia premlčacej doby rozhodujúci subjektívny moment, keď oprávnený zistí také okolnosti, z ktorých možno vyvodiť, že právny úkon, z ktorého bolo plnené, je neplatný. Premlčacia doba na uplatnenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia z plnenia, ktorého právny dôvod odpadol vzniká okamihom, kedy odpadol právny dôvod z už poskytnutého plnenia.

25. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia je právom majetkovým, a preto sa premlčuje podľa ustanovenia § 100 ods. 1. Právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia sa teda môže

premlčať tak v subjektívnej dobe (§ 107 ods. 1), ako aj v objektívnej dobe (§ 107 ods. 2). Ak sa povinný subjekt premlčania dovoľá, nemožno oprávnenému právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia priznať, ak márne uplynula aspoň jedna z uvedených lehôt.

26. Začiatok plynutia premlčacích dôb je určený okamihom, keď došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia. Všeobecne možno povedať, že ide o okamih splnenia všetkých predpokladov občianskoprávnej zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie. Aby bolo možné hovoriť o premlčaní práva, musí toto právo najskôr vzniknúť a to vzniklo, podľa názoru odvolacieho súdu, až vyslovením neplatnosti kúpnej zmluvy uzavretej medzi stranami sporu, rozsudkom súdu.

27. Subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr, než objektívne premlčacie doby. O tom, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal, sa totiž oprávnený nemôže dozvedieť skôr, než bezdôvodné obohatenie vôbec vzniklo. Preto ani subjektívna lehota nemôže začať plynúť skôr, než vznikne právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorého sa týka. O tom, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal, sa oprávnený dozvie vtedy, keď pozná skutkové okolnosti, z ktorých možno usudzovať na získanie bezdôvodného obohatenia na jeho úkor, a to aspoň v takej výške (objektívne vyčíslenej v peniazoch), že právo na jeho vydanie možno dôvodne uplatniť na súde. Aj v tomto prípade rozhoduje skutočná, a nie predpokladaná znalosť okolností uvedených v ustanovení § 107 ods. 1. Občianskeho zákonníka.

28. Pokiaľ ide o počítanie subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva z neoprávneného majetkového prospechu (§ 107 ods. 1 OZ), správne postupujú sudy vtedy, keď za začiatok jej plynutia považujú deň, keď účastník zistil neplatnosť zmluvy (R 11/1977).

29. Na začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie neoprávneného získaného majetkového prospechu sa vyžaduje skutočná, a nie iba predpokladaná vedomosť oprávneného o tom, kto na jeho úkor získal majetkový prospech. Nie je rozhodujúce, že oprávnený sa mohol o tom dozvedieť pri vynaložení potrebnej starostlivosti (R 37/1982 Z IV (s. 649)).

30. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok prvej inštancie ako vecne správny potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1,2 CSP.

31. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté v zmysle zásady úspechu podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Keďže v odvolacom konaní bol úspešný žalobca, priznal mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k žalovanému, ako neúspešnej strane sporu, nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

32. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).